

Dosarul nr. 5r-1625/2025
Nr. PIGD 4-25131523-09-5r-12092025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

12 decembrie 2025

mun.

Bălți

Judecătoria Bălți (sediul central)

Instanța de judecată în componență:

Președintele ședinței, judecător

Igor

Mozgovoi

Grefier

Constanța Rusu

Cu participarea:

Reprezentantului agentului constatator

Serghei

Brînza

Avocatului

Ina

Cepoi

Contestatarei

Vera Culic

examinând în ședință judiciară publică contestația depusă de **Culic Vera** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.04.2025 și decizia din aceeași dată a reprezentantului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei, întocmite în privința lui **Culic Vera** în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

Termenul de examinare a cauzei: 12.09.2025-12.12.2025.

Procedura de citare legal executată.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședință, instanța de judecată

C O N S T A T Ă :

1. La 11.04.2025 de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, **Culic Vera**, în perioada iunie-octombrie 2024, aflându-se în mun. Bălți, a acceptat și/sau a primit surse financiare prin intermediul aplicației PSB, pentru a vota un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024 și/sau de a nu vota un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024.

2. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei adoptată la 11.04.2025, **Culic Vera** a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 750 unități convenționale, în sumă de 37 500 lei.

3. La 09.09.2025, **Culic Vera** a contestat procesul-verbal și decizia reprezentantului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți adoptate la 11.04.2025, solicitând repunerea în termen

4. În motivarea contestației **Culic Vera** a menționat că, nu este de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, menționând faptul că procesul contravențional a fost examinat efectiv în absența sa, nu i-au fost explicate drepturile și obligațiile, nu i-a fost asigurat dreptul la apărare, nu i-au fost asigurate serviciile unui interpret, nu i-a fost explicată esența faptei imputate și nu i-a fost prezentată nici o probă care ar confirma acest fapt, procesul-verbal a fost întocmit cu grave erori de conținut, a fost aemnințată cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere.

În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supusă unui tratament umilitor și degradant, fapt care i-a afectat întreaga familie.

La caz în desăvârșire lipsește careva material probator care să indice la săvârșirea contravenției incriminate de către contestatară, în procesul-verbal lipsind elementul de bază cum ar fi timpul și locul săvârșirii faptei.

În fond agentul constatator nu a prezentat cine anume i-a oferit bani contestatarei, iar o aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției, nu este menționat timpul acceptării banilor, care a fost scopul transferului, nu este dovedit dacă banii au ajuns la destinatar care să-i fi ridicat, nu este probată legătura causală între o aplicație bancară, un mesaj de la bancă și alegerile, la fel cum nu este probată și acceptarea participării la alegeri din interes material, nefiind probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri, mai mult, nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar.

Unica pretinsă probă a poliției ar fi o oarecare listă precum că există un mesaj de la o bancă străină pe un număr de telefon precum că ar fi existat un transfer, date care nici nu au fost verificate corespunzător.

5. Contestatara **Culic Vera**, în cadrul ședinței de judecată a declarat că, nu-și amintește exact ziua, a venit poliția la poartă, starea sa de sănătate era foarte rea. I-au comunicat amenințând-o că dacă v-a spune adevarul va primi o amendă de 25 000 lei, iar dacă nu recunoaște de 37 500 lei. Menționează că, nu este vinovată cu nimic. Nu a înțeles ce i se impune. Nu a fost nicăieri, nu a primit nici un mesaj, nu o leagă nimic cu banca respectivă. Ei i-au comunicat că a primit 12 mesaje, ea le-a zis că nu a primit careva bani. Nimeni nu i-a propus nimic și nu a spus nimănui precum că ar accepta ceva. Ei au întocmit singuri actul contestat, ea nu a semnat. Precizează că, vina nu recunoaște. Numărul a fost cumpărat de ea. Nu a fost când s-a întocmit procesul verbal.

6. În ședința de judecată reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, solicitând menținerea în vigoare a actelor contestate.

7. Apărătorul în atenția autorului contestației a solicitat admiterea contestației și anularea procesului contravențional dat fiind că lipsește faptul contravenției, mai mult, apărătorul a specificat că, clienta sa are probleme serioase de sănătate, totodată solicitând repunerea în termenul de atac.

8. În cadrul ședinței de judecată a fost cercetat în original procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.04.2025 și decizia de sancționare din

11.04.2025, întocmite în privința lui **Culic Vera** în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

9. *Examinînd contestația înaintată în raport cu materialele cauzei, instanța de judecată a ajuns la următoarele concluzii.*

10. În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1¹) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1¹).

11. Conform materialelor dosarului la 11.04.2025 de către reprezentantul agentului constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, Culic Vera, în perioada iunie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, a acceptat sau/și a primit surse financiare prin intermediul aplicației PSB, pentru a vota un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024 și/sau de a nu vota un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024.

Prin decizia agentului constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei adoptată la 11.04.2025, **Culic Vera** a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 471 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 750 unități convenționale, în sumă de 37 500 lei.

Contestatară, ne fiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicate, le-a contestat.

12. Cu referire la termenul de depunere a contestației, se accentuează faptul că, în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) art. 448 Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. *Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).*

În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

Totodată, potrivit prevederilor art. 447¹ alin. (8) Cod contravențional, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părților care nu

au fost prezente la examinarea cauzei contravenționale și, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

Astfel, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată atestă faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența contravenientei care a refuzat să-l semneze, totodată din conținutul contestației reiese faptul că, petiționara a omis termenul de depunere a contestației nu din rea-credință sau neglijență, ci din cauza faptului ca nu i-a fost explicat dreptul procedural de a contesta procesul-verbal în termen de 15 zile. Lipsa informării corespunzătoare cu privire la acest drept fundamental constituie o încălcare gravă a dreptului la apărare efectivă, garantat de art. 26 Cod contravențional și de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În absența unei informări clare și comprehensibile, contravenientul nu a avut posibilitatea reală de a-si exercita drepturile procesuale în mod efectiv.

În același timp, la materialele procedurii contravenționale nu este prezentă nici o dovadă sau înscris care ar confirma recepționarea de către petentă a actelor contestate.

În partea respectivă reprezentantul agentului constatatator nu a prezentat instanței careva obiecții.

Astfel, avînd în vedere cele menționate, ținînd cont de faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****și deciziei de sancționare din 11.04.2025 emise de agentul constatatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Brînza Serghei au fost întocmite în lipsa contravenientei, iar copia acestora nu a fost recepționată de către contravenientă, aceasta fiind lipsit de dreptul de a contesta actul emis în privința sa în termen de 15 zile, instanța de judecată constată că contravenienta **Culic Vera** a omis termenul de atac din motive întemeiate, ceea ce denotă necesitatea repunerii contestației depusă de **Culic Vera** în termenul de atac.

13. *În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

14. La caz, în sarcina lui **Culic Vera** de către agentul constatatator a fost consemnat că numita, în perioada iunie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, a acceptat sau/și a primit surse financiare prin intermediul aplicației PSB, pentru a vota un

anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024 și/sau de a nu vota un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024.

Analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța reține că agentul constator a consemnat, în mod cumulativ, atât acceptarea, cât și primirea mijloacelor bănești de către contestatară în scopul votării sau nevotării unui candidat la alegerile prezidențiale.

Totuși, examinând materialele aflate la dosar, instanța constată că probele administrate – în special datele extrase din măsurile speciale de investigație și cele provenite din cauza penală conexă – susțin, în mod rezonabil, doar componenta acceptării mijloacelor financiare prin intermediul aplicației bancare „PSB”, atribuită terminalului mobil utilizat de contestatară.

În ceea ce privește elementul distinct al „primirii” efective a unor mijloace bănești, instanța reține că nu există, în dosar, probe concludente sau directe care să confirme încasarea unor sume de bani de către contestatară – lipsind orice evidență financiară, bancară ori declarație confirmativă în acest sens.

Într-o altă ordine de idei instanța relevă că în evaluarea tipicității faptei imputate, este necesară o disociere conceptuală între „acceptarea” mijloacelor bănești și „primirea” efectivă a acestora, ambele fiind termeni cu relevanță juridică distinctă în materia contravențională.

Astfel, *acceptarea* desemnează manifestarea de voință a unei persoane prin care aceasta consimte, în mod direct sau indirect, să beneficieze de surse financiare în scopul prevăzut de norma sancționatorie.

Este un act cu caracter intențional, susceptibil de a fi dedus inclusiv din conduita persoanei și din circumstanțele obiective ale cauzei, chiar în lipsa materializării efective a transferului bănesc.

Pe când *primirea* implică, pe lângă consimțământ, executarea materială a transferului de valori – respectiv intrarea efectivă în posesia sumelor de bani sau a altor avantaje patrimoniale, fapt ce reclamă o probă de natură obiectivă (extrase bancare, confirmări de tranzacții, înregistrări contabile, interceptări cu conținut tranzacțional verificabil).

În prezenta cauză, probatoriul administrat constă în date rezultate din măsuri speciale de investigație și din raportul de analiză informațional-criminală, din care se desprinde doar elementul instalării și utilizării aplicației PSB – urmărită de organele de drept ca vehicul pentru operațiuni financiare cu scop electoral.

Aceste date pot susține, prin coroborare, prezumția rezonabilă a acceptării unui astfel de mecanism financiar.

Cu toate acestea, nu există în dosar elemente probatorii care să ateste materializarea transferului – respectiv că pe contul bancar virtual al contestatarei au fost efectiv virate mijloace bănești în perioada și cu scopul indicate.

Lipsesc documente bancare, confirmări de plată, înregistrări tehnice ale tranzacțiilor sau orice alt înscris de natură să probeze intrarea efectivă a sumelor în patrimoniul său.

În consecință, instanța apreciază că fapta contravențională poate fi reținută parțial, în limitele acceptării unor surse financiare în scopul menționat, dar nu și în ceea ce privește primirea efectivă a acestora, în lipsa unor dovezi concludente.

14.1. Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

În consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franța, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) Cod contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție.

La fel, instanța reține că, legislatorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

*În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și art. 442 alin. (1) Cod contravențional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.04.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de reprezentantul agentului constatatator, reținută parțial de instanță doar în partea acceptării de către petenta **Culic Vera** a mijloacelor financiare în scopul votării sau*

nevotării unui candidat la alegerile prezidențiale, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Acțiunile lui **Culic Vera**, corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatat în procesul-verbal cu privire la contravenție doar în partea acceptării mijloacelor bănești și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional:

-copia ordonanței procurorului din 22.10.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identifikatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

-copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22.10.2024, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identifikatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024;

-copia proceselor-verbale privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024 și din 09.12.2024;

-copia ordonanței privind aprecierea pertinentei rezultatelor măsurii speciale de investigație din 08.11.2024 și 11.12.2024 prin care s-a dispus constatarea respectării condițiilor și temeiurile legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigație și apreciate ca fiind pertinente rezultatele acestora;

*-copia încheierilor și mandatelor Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.04.2025 prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală ***** în cauza contravențională RAP01 433516;*

*-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. *****, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181³ și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal;*

-raportul șefului SSP a IP Bălți comisar principal Vadim Budarețchi din 09.04.2025 prin care a fost informat șeful IP Bălți Ion Volontir despre parvenirea în cadrul Secretariatului de poliție Bălți a solicitării INSP prin care se comunică despre inițierea în baza art. 374 alin. (2¹) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP 01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în faptele sancționate de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, în acest sens solicitând în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional înregistrarea raportului în Regsitru de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni al IP Bălți;

-extras din fișierele prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM;

*-procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.04.2025.*

Deasemenea, instanța apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Mai mult, la examinarea cauzei, contestatara nu a prezentat careva probe în favoarea sa, iar instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin acțiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) Cod contravențional.

În această ordine de idei, reprezentantul agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt reținută de instanță în partea elementului constitutiv „acceptarea” prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanța de judecată, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică în sensul descris supra.

15. În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47¹ alin. (1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă.

Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit pct 317 din aceeași decizie, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot.

Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetățean la reprezentanții săi, procedura de formare a unui organ de stat sau investirea unei persoane cu atribuții publice, realizată prin intermediul votului, în condițiile în care pentru obținerea

mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidaturi, ele vizează acțiunile cetățenilor, partidelor și altor organizații social-politice, organelor electorale și altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea și înregistrarea candidaților, efectuarea agitației electorale, votarea și constatarea rezultatelor votării, precum și alte acțiuni electorale realizate în conformitate cu legislația în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranității unui popor și principiul de bază al democrațiilor reprezentative.

Prin alegeri libere și corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Constituția Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Art. 38 alin. (1), voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege și pot fi aleși fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine social; - vot egal – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri și/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-l împiedica să-și exprime voința în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Deci, instanța statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăție, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenției și nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui **Culic Vera** nu sunt însoțite de circumstanțe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referință abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

16. Cît privește argumentele invocate de petentă, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiuni respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 Cod contravențional, și anume: apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Evaluarea judiciară a legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar, coroborarea probatoriului administrat cu

exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

În speță, instanța constată că ansamblul probelor administrate – incluzând încheieri și mandate judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, ordonanțe ale procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de investigație (MSI), precum și extrase din raportul de analiză informațional-criminală – configurează o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că terminalul mobil atribuit contestatarei a recepționat, în contextul unei anchete penale de interes public major mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB” – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank” din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

Deși procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cadrului normativ aplicabil, în etapa prealabilă de constatare, aceasta nu a oferit declarații agentului constator.

În prezenta cauză, contestatara a ales să nu rămână în tăcerea absolută a negației, ci a furnizat instanței o explicație și din această perspectivă, apărarea nu este una pur pasivă, ci vocală, chiar dacă argumentele aduse au caracter vădit autoexculpator.

Cu toate acestea, examinând în substanță conținutul acestor declarații, se impune o constatare fundamentală: ele nu reușesc să contrabalanseze nucleul probator administrat de către autoritate și, prin anumite afirmații, ele confirmă tocmai ipoteza normativă care fundamentează răspunderea contravențională.

Declarația contestatarei are o natură unilaterală și subiectivă, în absența unei coroborări externe, ea nu poate constitui un temei suficient pentru exonerare.

Dreptul contravențional, asemenea dreptului penal, recunoaște că orice explicație a justițiabilului trebuie examinată, dar valoarea sa probatorie rămâne condiționată de verificări obiective.

În acest caz, contestatara afirmă că *„nu-și amintește exact ziua, a venit poliția la poartă, starea sa de sănătate era foarte rea. I-au comunicat amenințînd-o că dacă v-a spune adevarul va primi o amendă de 25 000 lei, iar dacă nu recunoaște de 37 500 lei. Menționează că, nu este vinovată cu nimic. Nu a înțeles ce i se impune. Nu a fost nicăieri, nu a primit nici un mesaj, nu o leagă nimic cu banca respectivă. Ei i-au comunicat că a primit 12 mesaje, ea le-a zis că nu a primit careva bani. Nimeni nu i-a propus nimic și nu a spus nimănui precum că ar accepta ceva. Ei au întocmit singuri actul contestat, ea nu a semnat. Precizează că, vina nu recunoaște. Numărul a fost cumpărat de ea. Nu a fost cînd s-a întocmit procesul verbal”*.

Or, aceste enunțuri, în lipsa unui suport factual extern, nu depășesc nivelul de simple afirmații autoreferențiale.

În consecință, apărarea – chiar dacă vocală și formal prezentă – rămâne insuficientă pentru a combate veridicitatea imputării.

Negarea simplă, lipsită de orice suport factual sau de un cadru narativ alternativ care să pună sub semnul întrebării veridicitatea constatărilor tehnice, se transformă într-

un act de autodefensivă pur formal, cu valoare retorică, dar fără forță de contrapondere în raport cu probele administrate.

Mai mult, ordinea juridică nu poate valida o concepție în care datele rezultate din măsuri speciale de investigație, autorizate de instanțe și verificate prin filtre procedurale stricte, ar fi neutralizate printr-o simplă propoziție negativă a celui vizat.

O asemenea abordare ar conduce la subminarea principiului securității juridice și ar dezarma autoritatea statului în fața unor mecanisme sofisticate de eludare a normei, transferând balanța procesuală într-o zonă a arbitrarului.

În ierarhia probelor, constatările tehnice obținute prin mecanisme procedurale reglementate – cum sunt colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice – au o valoare probatorie inherent superioară afirmațiilor subiective, mai ales atunci când acestea nu sunt dublate de elemente coroborative.

În plan epistemologic, proba tehnică are vocația certitudinii verificabile, în vreme ce simpla negare nu reprezintă decât un act unilateral de voință discursivă, lipsit de ancoraj obiectiv.

Prin urmare, instanța respinge contestația și reține că răspunderea contravențională a contestatei se activează prin îndeplinirea elementului de acceptare, astfel cum este dovedit, iar sancțiunea contravențională aplicată respectă exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate.

16.1. În argumentarea poziției procesuale, contestatara a invocat, în mod generic, o serie de deficiențe procedurale și pretinse încălcări ale drepturilor fundamentale care, în viziunea sa, ar vicia întregul proces contravențional și ar impune anularea actelor emise de autoritățile competente.

Astfel, aceasta a susținut, că procedura a fost desfășurată în absența sa efectivă, fără a-i fi comunicate drepturile și obligațiile procesuale, fără a beneficia de serviciile unui interpret, fără a-i fi explicată natura faptei imputate și fără a-i fi prezentate probele care ar fundamenta răspunderea contravențională. Mai mult, a reclamat existența unor presiuni de natură intimidantă exercitate de către organul constator, precum și un tratament pretins umilitor și degradant, cu efecte asupra echilibrului emoțional al familiei.

Aceste afirmații, deși de o gravitate incontestabilă la nivel declarativ, impun o examinare riguroasă, atât sub aspectul temeiniciei și verosimilității lor, cât și în raport cu standardele de legalitate și de protecție a drepturilor fundamentale aplicabile în materia contravențională.

Instanța reține că, în conformitate cu art. 384 alin. (2) Cod contravențional, persoana în privința căreia s-a pornit procedura contravențională beneficiază de o serie de drepturi procesuale, inclusiv: de a fi informată despre învinuirea adusă, de a avea acces la dosar, de a beneficia de interpret/traducător, de a contesta actele, precum și de a fi asistată de apărător.

Obligația autorităților este de a asigura efectiv exercitarea acestor drepturi, în mod concret și nu formal.

Cu toate acestea, invocarea generică a unei încălcări, nu echivalează cu dovedirea existenței acesteia. În cauză, contestatara nu a făcut dovada că a fost împiedicată obiectiv

să participe la examinarea cauzei sau că a formulat, în timp util, solicitări privind asistența lingvistică, consultarea dosarului sau explicarea faptei imputate.

Lipsa unor demersuri clare în acest sens, coroborată cu refuzul participării la ședințele de judecată, nu poate fi imputată instanței ori organului de constatare, în lipsa unor elemente factuale concrete.

În ceea ce privește acuzațiile privind presiunile exercitate asupra sa și tratamentul umilitor, instanța este chemată să analizeze dacă faptele descrise se încadrează, în mod obiectiv, în noțiunea de tratament degradant.

Potrivit practicilor judiciare constante naționale și internaționale, un tratament poate fi calificat ca „degradant” doar dacă atinge un prag minim de severitate, iar suferința impusă este intenționată și contravine demnității umane.

Or, în lipsa unor probe sau mărturii obiective care să confirme exercitarea unor presiuni nelegitime, amenințări concrete sau comportamente abuzive, simpla nemulțumire subiectivă a persoanei față de declanșarea procedurii ori de existența unei sancțiuni nu poate fundamenta o constatare de încălcare a art. 3 din CEDO sau a principiilor constituționale privind demnitatea umană.

Totodată, trebuie menționat, că orice procedură contravențională, prin natura sa represivă, generează o anumită tensiune sau disconfort pentru subiectul sancțiunii.

Cu toate acestea, disconfortul firesc derivat din aplicarea legii nu poate fi echivalat cu un tratament umilitor, în absența unui exces de autoritate sau a unei conduite abuzive dovedite.

În concluzie, afirmațiile contestatarei necesită o abordare echilibrată și nuanțată: respectarea drepturilor procesuale trebuie garantată în mod efectiv, însă contestarea procedurii contravenționale nu poate fi fundamentată doar pe declarații nedovedite, ci presupune identificarea unor vicii procedurale concrete, dublate de probe care să susțină realitatea încălcărilor invocate.

În lipsa acestora, instanța nu poate reține existența unor atingeri aduse dreptului la apărare sau demnității persoanei.

16.2. Apărarea invocă lipsa unor probe „individualizate” care să o lege pe contestatară de presupusa conduită incriminabilă. Totuși, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (*beyond reasonable doubt*), ca în materia penală.

Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile.

În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică.

Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale”, ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

Apărarea invocă o teză formal corectă, dar juridic incompletă: - cetățenii nu sunt interziși de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui faptă sancționabilă, or, libertatea instalării aplicațiilor în telefon personal este un drept, nu o imunitate absolută.

Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică.

Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțărilor politice.

Astfel, exercițiul unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații.

Doar în această cheie poate fi analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

Argumentul apărării, potrivit căruia simpla instalare a unei aplicații bancare – în speță PSB, asociată instituției financiare „Promsveazibank” (Federația Rusă), nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune reductivă și formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

Această linie de apărare ignoră un principiu fundamental în materia răspunderii juridice: nu actul în sine este incriminabil, ci circumstanțele contextuale care transformă o conduită aparent neutră într-una cu potențial infracțional sau contravențional.

Din prctica judiciară constantă rezultă că neutralitatea formală a unui instrument digital (precum o aplicație bancară) poate fi transformată în relevanță juridică atunci când utilizarea sa are loc într-un context suspect, lipsit de transparență, persistent în timp și conectat la rețele financiare sancționate.

Astfel, nu instalarea aplicației este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însoțesc această instalare: natura instituției bancare asociate, identificarea repetată a dispozitivului utilizatorului în interacțiuni semnificative (mesaje recepționate), absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală.

Referitor la alegația apărării privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice instanța relevă că potrivit practicii judiciare constante individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: perioada pretensei comiteri a faptei (perioada iunie-octombrie 2024); locul desfășurării (mun. Bălți); conduita imputată (acceptarea primirii mijloacelor bănești, în cadrul scrutinului electoral); norma legală pretins încălcată (art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional).

Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot.

Exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare (ex. utilizarea aplicațiilor mobile, a cartelor SIM sau a intermediarilor), o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități.

Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenței rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale.

Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

Contravenția prevăzută la art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat.

Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

17. Instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenționale, agentul constator a determinat caracterul veridic al contravenției imputate *în sensul acceptării de surse financiare*, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția lui **Culic Vera**, existența circumstanțelor atenuante și a celor agravante, necesitatea sancționării celei din urmă și caracterul sancțiunii contravenționale, ca în consecință să i se aplice o sancțiune contravențională echitabilă și în limitele fixate și prevăzute de respectiva normă materială contravențională.

Deci, constatând și elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanța de judecată găsește de cuviință ca contestația lui **Culic Vera**, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

18. În baza art. art. 448, 460, 462 Cod contravențional, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestația depusă de **Culic Vera**, se repune în termen și se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****și decizia de sancționare din 11.04.2025 întocmite de către reprezentantul agentului constator din cadrul Inspectoratul de Poliție Bălți, Brînza Serghei în privința lui **Culic Vera**, în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, se mențin fără modificări.

Hotărârea este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul central).

**Președintele ședinței,
judecătorul:
Mozgovo**

Igor

